

Výročí: 48. Poslední kázání M. L. Kinga

Výročí

Poslední kázání M. L. Kinga

Vzpomínka na Kingovo poslední kázání s novou nadějí

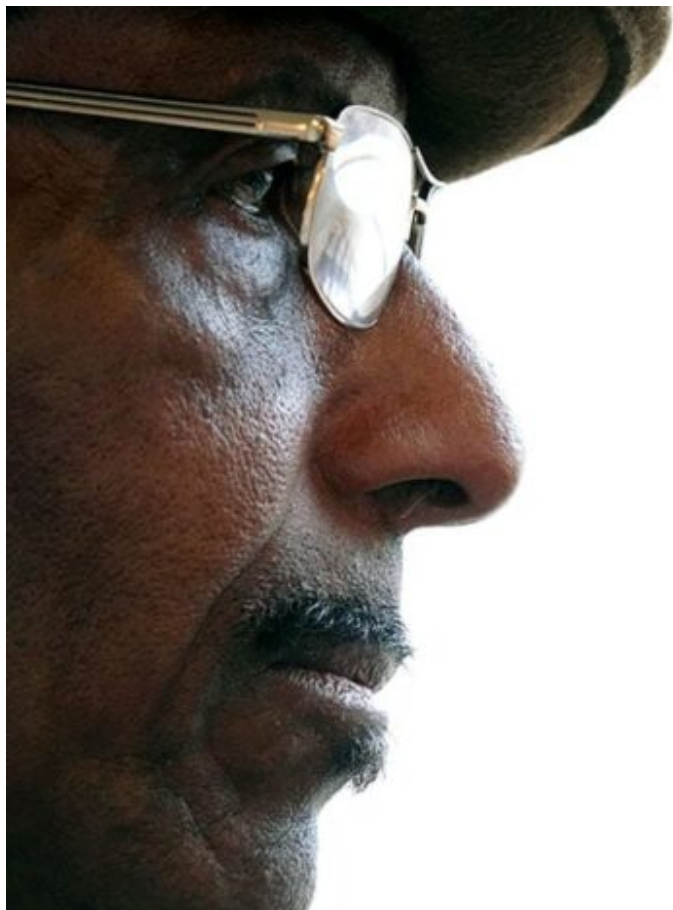
Jeden ze dvou žijících popelářů, kteří v roce 1968 stávkovali a kteří dodnes pracují, vzpomíná na Kingovo poslední kázání a jeho přetrvávající odkaz.

Rev. Martin Luther King Jr. naposledy veřejně vystupuje 3. dubna 1968 v Mason Temple v Memphisu ve státě Tennessee. Vůdce za občanská práva stál na balkóně motelu Lorraine, když byl 4. dubna 1968 zabit kulkou z pušky. (AP Photo/Charles Kelly)

MEMPHIS, Tenn. (RNS) – Rev. Cleophus Smith se při vzpomínce na poslední kázání Rev. Martina Luthera Kinga Jr. zadýchá.

Pěťasedmdesátiletý popelářský pracovník si vzpomíná na kontrast, který toho dne před pěti desetiletími panoval mezi počasím venku před historickým kostelem a budoucností, kterou King maloval svým kázáním uvnitř.

Rev. Cleophus Smith se zamýšlí nad svým životem v uplynulých 50 letech, kdy pracoval jako popelář a duchovní v Memphisu ve státě Tennessee. RNS foto: Karen Pulfer Fochtová

„Zrovna tu noc, kdy měl v Masonově kostele svůj poslední projev ‚Na vrcholku hory‘, pořádně pršelo,“ řekl Smith o kázání vůdce za občanská práva, které pronesl 3. dubna 1968 v ústředí Church of God in Christ den předtím, než byl zavražděn. „Z jeho projevu jsme měli naději, že nás čeká světlejší den.“

O padesát let později, kdy se oči světa znovu obracejí k Memphisu, věřící lidé, kteří se nadšeně zasazují o rasovou a ekonomickou spravedlnost, vzpomínají na to, co bylo, a přemýšlejí, co by ještě mohlo být. Historická místa v centru Memphisu se těší přílivu návštěvníků, kteří chtějí vidět místa, kde King kázal a zemřel.

Mnozí chtějí vidět místo, kde protestovalo 1300 černošských pracovníků hygienických služeb, protože právě to přivedlo Kinga do jejich města. A některé skupiny, které spolupracovaly v 60. letech – věřící a odboroví předáci – znovu spojují své síly, aby usilovaly o lepší pracovní podmínky pro dělníky v zemi.

Smith sedí na křižovatce toho všeho – naskakuje a vyskakuje z nákladáku, kterým pět dní v týdnu jezdí sbírat odpadky, i když většinu ostatního času tráví jako pomocný duchovní svého baptistického sboru.

Vysoký štíhlý muž v hnědém saku, kravatě a klobouku, který si koupil ve vetešnictví, vyjmenovával názvy ulic, které poznal podél svých popelářských tras.

Je jedním ze dvou žijících popelářů, kteří se účastnili dvouměsíční stávkou v Memphisu a zůstávají v práci.

Pokračující boj za lepší podmínky pro popeláře je pro něj duchovním bojem.

„Bojujeme za zlepšení lidstva, mohu-li to tak říci,“ řekl Smith svým jemným jižanským tónem během rozhovoru v sídle místní organizace 1733 Americké federace státních, okresních a komunálních zaměstnanců.

Pětasedmdesátiletý Cleophus Smith stále řídí nákladní auto pro město Memphis. Během stávky popelářů ve dnech předcházejících atentátu na Rev. Martina Luthera Kinga Jr. pracoval jako popelář. RNS foto: Karen Pulfer Fochtová

Akce „MLK50“ přináší obnovou pozornost kampaním za rovné odměňování a vyšší minimální mzdu a zároveň podněcují náboženské představitele k obnoveným a jednotným krokům v ekonomických otázkách, uvedl pastor Linwood Dillard, koordinátor plánování iniciativy I Am 2018, za kterou stojí [Church of God in Christ](#), afroamerická letniční denominace, a AFSCME.

„Někteří lidé by nevěřili, že ještě existují pracoviště, která nemají přijatelné pracovní podmínky pro dělníky a zaměstnance,“ řekl Dillard v rozhovoru ve svém memphiském kostele. „Mnoho našich věřících je ovlivněno a postiženo těžkým údělem nerovnosti nebo nespravedlnosti.“

Dillardův dědeček z matčiny strany, který zemřel rok před Dillardovým narozením, byl jedním ze stávkujících popelářů. Dillardova matka, Lorsie Dillardová, dodnes vzpomíná, jak její otec, Eddie Bowling starší, byl během stávky náhle doma a necestoval 30 mil z Collierville do Memphisu.

„V podstatě nám říkal: ‚Dbejte na to, abyste chodili do školy. Nechcete přece pracovat jako já a muset si projít tím, čím si procházím já,‘“ řekla v rozhovoru poté, co se zúčastnila nedávné nedělní bohoslužby v synově kostele. „Nezacházel do podrobností, o co jde, ale řekl nám, že tenhle člověk, což je Martin Luther King, přijde, aby jim pomohl.“

Cleophus Smith byl popelářem v roce 1968, kdy byl zastřelen Rev. Martin Luther King Jr. poté, co přijel do Memphisu ve státě Tennessee, aby pomohl popelářům. Dodnes jezdí s nákladákem.

Smith sice podrobně popsal své začátky v roli popeláře, kdy se odpadky ještě neukládaly na obručník. Musel pro něj chodit až do zadních částí domů a přenášet odpad z padesátigalonového sudu do vany, do které prorazil otvory, aby mohla část přebytečné tekutiny odtékat.

„Nechávali jsme ji ležet na zemi, dokud z ní neodtekla voda, abychom ji mohli zvednout, naložit si ji na ramena, odnést do nákladáku, vyklopit ji – špína a odpadky nám tekly po zádech – a vrátit se zpátky, a takhle jsme pracovali osm hodin,“ řekl. „Když jsme šli z práce, mnozí z nás neměli dopravní prostředek, kterým by se dostali domů. Nechtěli nás nechat jet autobusem. Museli jsme chodit pěšky.“

Linwood Dillard a Smith byli mezi duchovními na shromáždění, které se konalo letos 24. února v historickém Claybornově kostele, budově kostela, odkud před 50 lety pochodovali popeláři s ikonickými transparenty „Jsem člověk“. Shromáždění, na němž se sešli odboroví předáci a občanskí aktivisté, bylo jedním z desítek, které se toho dne konaly po celé zemi. Následovalo po dřívějším uctění památky popelářů Echola Colea a Roberta Walkera minutou ticha 1. února, v den výročí jejich smrti, kdy je rozdrtila porucha kompaktoru jejich nákladního auta.

Smith pronesl proslov při vzpomínce na své kolegy v Memphisu a o několik týdnů později byl oceněn v Claybornově kostele.

Pastor Linwood Dillard pracuje ve svém sboru Citadel of Deliverance Church of God in Christ. Vnuk popeláře je koordinátorem COGIC pro plánování iniciativy Jsem člověk 2018, za kterou stojí jeho afroamerická letniční denominace a Americká federace státních, okresních a městských zaměstnanců.

Dillard vyjádřil obdiv nad Smithovou trvalou oddaností příčinám, na které se při akcích k výročí upozorňuje.

„Byl příjemcem nerovnosti a špatných pracovních podmínek a mužem Božím a pochopil, že se musí postavit nejen za sebe, ale i za lidi kolem sebe a za další generace,“ řekl Dillard.

„Někteří lidé, když si vzpomenou na minulost, dostanou vztek. Ale já si myslím, že on opravdu uznával, odkud jsme přišli.“

Smith, který opustil základní školu a v roce 1967 začal pracovat jako popelář v Memphisu poté, co opustil bavlníková pole v rodném Arkansasu, řekl, že než se věnoval své víře, byl mnohem naštvanějším člověkem. Za to, že umí číst, vděčí také Boží prozřetelnosti. Řekl, že předpověď jeho učitele z nedělní školy, že jednou bude umět číst, se postupně stávala skutečností od 70. let, kdy se odevzdal Ježíši, brzy pocítil povolání ke službě a byl ordinován ve sboru Church of God in Christ.

Nyní slouží jako pomocný duchovní v baptistickém sboru Eternal Peace Missionary Baptist Church, kde ho bylo možné vidět, jak hlásá slova z Bible a drží v ruce velký svazek, zatímco reverend Maurice Hunt čte z Janova evangelia o tom, že Ježíš je na prvním místě: „On musí růst, ale já se musím zmenšovat.“ Hunt nazývá Smithe „silným pomocníkem“, který se přesouvá z kostelní lavice k nemocničnímu lůžku a pomáhá členům svého shromáždění podáváním přijímání nebo vyučováním biblické lekce.

Rev. Cleophus Smith (vlevo) asistuje rev. Maurici Huntovi (vpravo) při bohoslužbě v baptistickém kostele Eternal Peace Missionary Baptist Church v Memphisu, Tenn., 4. března 2018. RNS foto: Adelle M. Banks

„Vnímám ho jako průkopníka nebo vůdčí osobnost, která má silné duchovní vazby, což dobře vypovídá o jeho oddanosti věci a této snaze snažit se hájit pravdu, spravedlnost a rovnost,“ řekl Hunt.

Smith řekl, že má stále protestní ceduli „Jsem člověk“: „Ano, paní. A já jsem člověk.“

Tyto cedule, určené pro pokojná shromáždění, se používaly 28. března 1968, kdy King vedl pochod, který se změnil v násilný.

„Všechno se zvrtilo,“ vzpomíná Smith. „Stříkali na nás hadice s vodou, slzný plyn, obušky.“

King byl odhodlán vrátit se do Memphisu a dokázat, že pokojný protest je možný. Než však mohl znovu pochodovat, zabila ho kulka atentátníka.

Poslední povzbuzení, které vůdce za občanská práva dělníkům poskytl, zaznělo v jeho kázání „I’ve Been to the Mountaintop“ (Byl jsem na vrcholu hory). S odvoláním na známý biblický příběh přirovnal jejich těžkou situaci k potřebě dobrého Samaritána pomoci člověku, který byl okraden a ponechán u cesty.

Rev. Martin Luther King Jr. pronáší své kázání „I’ve Been to the Mountaintop“ v Mason Temple v Memphisu ve státě Tenn. 3. dubna 1968. Následující noc byl zabit. (AP Photo/Charles Kelly)

„Otázka nezní: „Když přestanu pomáhat tomuto člověku v nouzi, co se mi stane?“. King kázal.
„Otázka zní: „Když se nezastavím, abych pomohl popelářům, co se jim stane?“. To je ta otázka.“

Očekávání, které Smith pocítil 3. dubna, když poslouchal Kingovo kázání, vyprchalo následující den.

„Jediné, co mě napadlo, bylo, že veškerá naděje je pryč,“ řekl o okamžiku, kdy se dozvěděl, že byl King zastřelen.

O několik desítek let později už to tak ale necítí.

„Ne, ne, ne, protože můžeme bojovat,“ řekl. „Budeme udržovat sen při životě a půjdeme kupředu.“

Postupně se mu podařilo zlepšit své životní podmínky – odstěhoval se z chudinských bytů a říká, že „Pán mi splnil sen“ žít v žádanější čtvrti.

A myslí si, že vidí něco z Kingovy vize budoucnosti, když chodí do kostelů a vidí spoustu různých lidí, kteří se shromáždili na akcích, aby si vyslechli jeho příběh nebo byli odhodláni zlepšit život dělníků.

„To je jeden ze snů doktora Kinga, že se dočká dne, kdy se sejdou všechny národnosti a barvy pleti, bílí, černí i Hispánci,“ řekl. „Takže toto je sen, který se splnil.“

Rev. Christopher Davis, proděkan doktorského studia na Memphiském teologickém semináři, řekl, že 50 let po Kingově zavraždění jsou modlitebny nejrozdílnějších vyznání a ras mnohem více nakloněny oslavě prorocké tradice, kterou King zastával. V minulosti, jak řekl v telefonickém rozhovoru,

„existovali lidé, kteří věřili, že na kazatelně není místo pro politiku“.

O pět desetiletí později však došlo ke změně postoje a černošské i bílé sbory v Memphisu plánují den před Velikonocemi a čtyři dny před výročím atentátu společnou bohoslužbu a koncert na Bílou sobotu.

„Kdo by chtěl být na špatné straně dějin?“ zeptal se Davis, který je zároveň pastorem memphiského baptistického sboru.

Během několika dní po Kingově smrti tlačila Johnsonova administrativa na představitele města, aby dosáhli dohody o stávce, k níž došlo 16. dubna. A postupem času se Smith dočkal zlepšení.

Dříve neměl žádnou dovolenou a volno dostával jen na Vánoce a 4. července. Nyní má vzhledem ke své délce služby pět týdnů dovolené a celkem 13 svátků, včetně toho na počest Kinga.

Cleophus Smith pracoval jako popelář v roce 1968, kdy byl zastrelen reverend Martin Luther King Jr., který přijel do Memphisu ve státě Tenn., aby se pokusil pomoci pracovníkům hygienických služeb. Smith jezdí s nákladákem dodnes. RNS foto: Karen Pulfer Fochtová

„Nyní máme veškeré pracovní vybavení, které jsme dostali, jako je bezpečnostní pracovní obuv, bezpečnostní pracovní rukavice, ochranné brýle, ochranné přilby, uniformy,“ řekl.

Často se po směně převléká z uniformy a obléká si církevní oblečení, aby mohl jít na další návštěvu.

Právě v loňském roce získali pracovníci od města penzijní plán, ale Smith řekl: „Nebude mi to nic platné. Ale bude to přínosem pro mladší generaci, která je tam teď.“

Předvídá den, kdy odejde do důchodu – ale odhaduje, že je to ještě několik let -, až bude dosaženo dalších vítězství. Do té doby se o svůj příběh nadále dělí s každým, od začínajících aktivistů až po

prezidenta Obamu, a doufá, že se mu podaří i nadále dosáhnout spravedlnosti pro dělníky, jako je on sám.

„Těším se, možná až mi bude 80 let,“ řekl. „Doufejme, že ... se lidé budou dávat dohromady a já si pak budu moci sednout a říct: ‚Pane, děkuji ti, že jsi to dotáhl do konce‘.“

Cleophus Smith bude ještě několik let pracovat jako popelář v Memphisu ve státě Tenn. RNS foto: Karen Pulfer Fochtová

Adelle M. Banks

[Religion News Service](#)

Adelle M. Banksová

Adelle M. Banks, produkční redaktorka a národní reportérka, nastoupila do RNS v roce 1995. Oceněná novinářka, předtím byla náboženskou reportérkou v *Orlando Sentinel* a reportérkou *The Providence Journal* a novin v komunitách *Syrakus* na severu státu New York. a Binghamton.

Rev. Martin Luther King Jr. pronáší své kázání „I’ve Been to the Mountaintop“ v Mason Temple v Memphisu ve státě Tenn. 3. dubna 1968. Následující noc byl zabit.

„Mám sen, že jednou tam venku na červených kopcích Georgie synové bývalých otroků a synové bývalých otrokářů budou moci zasednout ke smíšenému stolu bratrství. Mám sen, že se jednou Mississippi – stát trpící žářem nespravedlnosti, stát trpící žářem útlaku – bude proměněn na oázu svobody a spravedlnosti. Mám sen, že jednou budou moje čtyři malé děti žít v zemi, kde nebudou posuzováni pro svou barvu pleti, ale pro svůj charakter. Dnes mám tento sen.“

Martin Luther King

Související články:

[Výročí: 15.1.1925 – Martin Luther King: Víra a občanská práva](#)

[Martin Luther King jr. \(1929 – 1968\)](#)

[Více než sen: Nezřetělený odkaz Martina Luthera Kinga Jr.](#)

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)